

Otázky a odpovědi týkající se vystoupení Spojeného království z Evropské unie dne 31. ledna 2020

Brusel 24. ledna 2020

Spojené království má Evropskou unii opustit dne 31. ledna 2020 o půlnoci (čas v Bruselu). Nebude již členským státem Evropské unie. Jedná se o rozhodnutí, jehož EU lituje, jež však respektuje.

EU a Spojené království vedly intenzivní jednání s cílem dohodnout se na podmínkách vystoupení Spojeného království a nastolit právní jistotu, jakmile právní předpisy EU přestanou pro Spojené království platit. Evropská komise v průběhu těchto jednání zajistila zevrubný proces, v němž se pravidelně setkávala s 27 členskými státy, jakož i s Evropským parlamentem a s parlamenty členských států. Další příspěvky poradních orgánů a zúčastněných stran EU pomohly Evropské komisi při průběžném získávání dalších důkazů. V průběhu celého procesu byla zajištěna nebývalá transparentnost, neboť Evropská komise zveřejnila dokumenty související s jednáním a všechny další relevantní dokumenty na svých internetových stránkách.

Výsledkem jednání je Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii. Dnes ji oficiálně podepsali předseda Evropské rady Charles Michel a předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová. Předseda vlády Boris Johnson dohodu podepíše, rovněž dnes, ve Spojeném království.

Jedná se o jeden z posledních kroků v procesu ratifikace dohody o vystoupení, který bude zakončen Radou dne 30. ledna poté, co Evropský parlament dne 29. ledna vysloví souhlas.

Co se stane dne 1. února 2020?

Když Spojené království dne 31. ledna 2020 po úplné ratifikaci dohody o vystoupení opustí Evropskou unii, vstoupíme do přechodného období. Tato časově omezená lhůta byla dohodnuta v rámci dohody o vystoupení a potrvá nejméně do 31. prosince 2020. Do té doby bude pro občany, spotřebitele, podniky, investory, studenty a výzkumné pracovníky v EU i ve Spojeném království vše fungovat jako obvykle. Spojené království již nebude zastoupeno v orgánech, institucích a jiných subjektech EU, ale právní předpisy EU budou ve Spojeném království nadále platit až do konce přechodného období.

EU a Spojené království tyto měsíce využijí k dohodě o novém a spravedlivém partnerství pro budoucnost, a to na základě politického prohlášení dohodnutého mezi EU a Spojeným královstvím v říjnu 2019.

Komise přijme dne 3. února komplexní návrh směrnic pro jednání. Tento mandát bude následně schválen v rámci Rady pro obecné záležitosti. Poté mohou začít formální jednání se Spojeným královstvím.

Strukturu jednání dohodnou EU a Spojené království.

Kdo povede jednání na straně EU?

V souladu s rozhodnutím Komise ze dne 22. října 2019 je přípravou a vedením jednání o budoucích vztazích se Spojeným královstvím pověřena Pracovní skupina pro vztahy se Spojeným královstvím (UKTF). V čele této pracovní skupiny stojí Michel Barnier.

UKTF bude koordinovat práci Komise na všech strategických, operativních, právních a finančních otázkách týkajících se vztahů se Spojeným královstvím.

UKTF si rovněž zachová úlohu, pokud jde o koordinaci práce s ostatními orgány, konkrétně Evropským parlamentem a Radou, a bude přímo podřízena předsedkyni Evropské komise Ursule von der Leyenové.

Co je přechodné období?

Přechodné období je časově omezené období, které začíná dne 1. února 2020. Přesné podmínky přechodného období jsou stanoveny v části čtvrté dohody o vystoupení. V současné době je stanoveno, že přechodné období skončí dne 31. prosince 2020. Může být jednou prodlouženo, a to o jeden až dva roky. Rozhodnutí o tom musí EU a Spojené království přijmout společně před 1. červencem 2020.

Jaký status bude mít Spojené království během přechodného období?

Od 1. února 2020 již Spojené království nebude členským státem Evropské unie a Evropského

společenství pro atomovou energii. Jako třetí země se již nebude podílet na rozhodovacích procesech EU. Zejména:

- se již nebude zúčastňovat činnosti orgánů EU (kupříkladu Evropského parlamentu a Rady), agentur, úřadů nebo jiných subjektů EU.

Všechny orgány, instituce a jiné subjekty Evropské unie mají však během celého přechodného období nadále pravomoci, které jim přiznává právo EU, vůči Spojenému království a fyzickým a právnickým osobám, které mají bydliště nebo jsou usazeny ve Spojeném království.

Během přechodného období je pro Spojené království i nadále příslušný Soudní dvůr Evropské unie. To platí i pro výklad a provádění dohody o vystoupení.

Přechodné období Spojenému království poskytuje čas na vyjednání budoucích vztahů s EU.

V přechodném období může Spojené království rovněž uzavřít mezinárodní dohody se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi i v oblastech výlučné pravomoci EU za předpokladu, že se tyto dohody během přechodného období neuplatní.

Jaké povinnosti bude mít Spojené království během přechodného období?

Na Spojené království a ve Spojeném království se bude nadále uplatňovat celý soubor právních předpisů EU napříč všemi politickými oblastmi, s výjimkou ustanovení Smluv a aktů, které před vstupem dohody o vystoupení v platnost nebyly pro Spojené království a ve Spojeném království závazné. Totéž platí pro novely těchto aktů.

Spojené království zejména:

- zůstane součástí **celní unie a jednotného trhu EU** se všemi čtyřmi svobodami a všemi politikami EU;
- bude nadále uplatňovat **politiku EU v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí**: [1] Spojené království se může rozhodnout uplatnit své právo účasti či neúčasti, pokud jde o opatření, kterými se mění či nahrazují akty EU, jimiž bylo Spojené království vázáno během členství, nebo které z těchto aktů vycházejí;
- bude podléhat mechanismům vynucování práva EU, jako jsou řízení o nesplnění povinnosti;
- bude muset dodržovat **všechny mezinárodní dohody**, které EU podepsala, a nebude moci uplatňovat nové dohody v oblastech výlučné pravomoci EU, ledaže mu to EU povolí.

Jak se přechodné období projeví na vnější činnosti Evropské unie?

Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU (SBOP) se bude během přechodného období na Spojené království vztahovat. Spojené království bude mít například i nadále možnost účastnit se misí a operací SBOP. Omezující opatření EU budou i nadále použitelná pro Spojené království a ve Spojeném království. V případě potřeby koordinace budou případ od případu prováděny konzultace se Spojeným královstvím.

Jak se přechodné období projeví na rybolovu?

Spojené království bude vázáno společnou rybářskou politikou EU a podmínkami příslušných mezinárodních dohod.

Může Spojené království během přechodného období uzavřít nové mezinárodní dohody s jinými třetími zeměmi?

Spojené království bude moci podnikat samostatně kroky k přípravě a zřízení nových vlastních mezinárodních ujednání, též v oblastech výlučné pravomoci EU. Tyto dohody mohou během přechodného období vstoupit v platnost nebo se začít používat, pouze pokud to EU výslovně povolí.

Jaký je harmonogram přechodného období? Může být prodlouženo?

Přechodné období začíná 1. února 2020 a skončí 31. prosince 2020, pokud nebude před 1. červencem 2020 přijato rozhodnutí o jeho prodloužení na základě dohody mezi EU a Spojeným královstvím. O tomto prodloužení lze rozhodnout pouze jednou, a to na dobu 1 nebo 2 let.

Co je dohoda o vystoupení?

Dohoda o vystoupení stanoví podmínky vystoupení Spojeného království z EU. Zajistí, že vystoupení proběhne řádným způsobem, a nabízí právní jistotu, jakmile Smlouvy a právní předpisy EU přestanou pro Spojené království platit.

Dohoda o vystoupení se vztahuje na tyto oblasti:

- **Společná ustanovení**, která stanoví standardní doložky pro řádné porozumění dohodě o vystoupení a její uplatňování.

- **Práva občanů** – ochrana životní volby více než 3 milionů občanů EU ve Spojeném království a více než 1 milionu státních příslušníků Spojeného království v zemích EU, zaručení jejich práva na pobyt a zajištění toho, aby se mohli i nadále podílet na životě svých komunit.
- **Otázky související s rozlukou**, tj. zajištění bezproblémového zrušení stávajících ujednání a zajištění řádného vystoupení (například zajištění, aby zboží, které bylo uvedeno na trh před koncem přechodného období, pokračovalo do svého místa určení, ochrana stávajících práv duševního vlastnictví, včetně zeměpisných označení, postupné ukončení probíhající policejní a justiční spolupráce v trestních věcech a ostatních správních a soudních řízení, používání údajů a informací vyměňovaných před uplynutím přechodného období, otázky týkající se Euratomu a další záležitosti).
- **Přechodné období**, během kterého bude EU postupovat, jako by Spojené království bylo členským státem, s výjimkou účasti v orgánech EU a řídicích strukturách. Přechodné období pomůže zejména orgánům státní správy, podnikům a občanům přizpůsobit se vystoupení Spojeného království.
- **Finanční vypořádání**, které zajistí, že Spojené království a EU splní všechny finanční závazky přijaté v době, kdy bylo Spojené království členským státem Unie.
- Celková **struktura správy a řízení** dohody o vystoupení, která zajistí účinné řízení, provádění a vynucování dohody, včetně vhodných mechanismů pro urovnávání sporů.
- Právně funkční řešení, které zabraňuje vzniku tvrdé hranice na **irském** ostrově, chrání celoostrovní hospodářství a Velkopáteční (Belfastskou) dohodu ve všech jejích aspektech a zajišťuje integritu jednotného trhu EU.
- Protokol o výsostných oblastech Spojeného království na **Kypru**, který chrání zájmy kyperských občanů, kteří žijí a pracují ve výsostných oblastech Spojeného království na Kypru, po vystoupení Spojeného království z Unie.
- Protokol o **Gibraltaru**, který stanoví úzkou spolupráci mezi Španělskem a Spojeným královstvím týkající se Gibraltaru v souvislosti s prováděním ustanovení dohody o vystoupení týkající se práv občanů a dotýká se správní spolupráce mezi příslušnými orgány v řadě oblastí politiky.

I. Co je součástí společných ustanovení dohody o vystoupení?

Tato část stanoví nezbytná ustanovení k zajištění správného chápání, fungování a výkladu dohody o vystoupení. Stanoví základ pro správné uplatňování dohody. Od počátku jednání EU kladla velký důraz na to, že ustanovení dohody o vystoupení musí mít jasně stejné právní účinky ve Spojeném království jako v EU a jejích členských státech.

Dohoda tento požadavek výslovně obsahuje, což znamená, že obě strany by měly zajistit ve svých právních řádech přednost a přímý účinek, jakož i výklad, který bude konzistentní s judikaturou Soudního dvora Evropské unie (SDEU) vnesenou před uplynutím přechodného období. Přímý účinek je výslovně uveden s odkazem na všechna ustanovení dohody o vystoupení, která splňují podmínky pro přímý účinek podle práva Unie. To v zásadě znamená, že dotčené strany se mohou dovolávat dohody o vystoupení přímo před vnitrostátními soudy jak ve Spojeném království, tak v členských státech EU.

Pro účely výkladu dohody je rovněž povinné používat metody a obecné zásady výkladu platné v EU. To platí například pro povinnost vykládat pojmy či ustanovení práva Unie uvedené v dohodě o vystoupení způsobem, který je v souladu s Listinou základních práv.

Soudy Spojeného království musí navíc dodržovat zásadu výkladu konzistentního s judikaturou SDEU vnesenou před uplynutím přechodného období a jsou povinné věnovat náležitou pozornost judikatuře SDEU vnesené po jeho skončení.

Dohoda konkrétně vyžaduje, aby Spojené království zajistilo soulad s výše uvedeným prostřednictvím primárních vnitrostátních právních předpisů, zejména tím, že se soudní a správní orgány Spojeného království zmocňují k tomu, aby nepoužily nejednotné nebo neslučitelné vnitrostátní právní předpisy.

Tento oddíl rovněž jasně stanoví, že odkazy na právní předpisy Unie v dohodě o vystoupení je třeba chápat tak, že zahrnují změny provedené do posledního dne přechodného období. Počítá se však jen s malým počtem výjimek, zejména u specifických ustanovení o finančním vypořádání, jejichž cílem je vyhnout se ukládání dodatečných povinností Spojenému království, a u přechodného období, během něhož budou právní předpisy Unie pro Spojené království a v něm nadále dynamicky platit. Je nutné je chápat tak, že zahrnují rovněž akty, které doplňují nebo provádějí ustanovení, na která se odkazuje.

Dohoda stanoví, že Spojené království bude na konci přechodného období odpojeno od všech databází a sítí EU, pokud není stanoveno jinak.

II. Co bylo dohodnuto v oblasti práv občanů?

Právo žít, pracovat či studovat v kterémkoli ze členských států EU přiznané všem občanům EU a jejich rodinným příslušníkům je jedním ze základů, na nichž stojí Evropská unie. Mnoho občanů EU a Spojeného království učinilo svá životní rozhodnutí na základě práv spojených s volným pohybem podle práva Unie. Ochrana životní volby těchto občanů a jejich rodinných příslušníků je nejdůležitější prioritou od začátku jednání.

Dohoda o vystoupení zajišťuje více než 3 milionům občanů EU ve Spojeném království a více než 1 milionu státních příslušníků Spojeného království v zemích EU právo na pobyt a pokračování jejich stávajících činností.

Koho dohoda o vystoupení chrání?

Dohoda o vystoupení chrání občany EU s bydlištěm ve Spojeném království a státní příslušníky Spojeného království s bydlištěm v jednom z 27 členských států EU na konci přechodného období, jestliže je tento pobyt v souladu s právem EU o volném pohybu.

Dohoda o vystoupení rovněž chrání rodinné příslušníky, kterým jsou podle práva EU přiznána práva (současní manželé/manželky a registrovaní partneři, rodiče, prarodiče, děti, vnoučata a osoby ve stávajícím dlouhodobém vztahu), kteří dosud nežijí ve stejném hostitelském státě jako občan Unie nebo státní příslušník Spojeného království, aby se k němu v budoucnu mohli připojit.

Děti bude dohoda o vystoupení chránit bez ohledu na to, kde se narodily a zda se narodily před vystoupením Spojeného království, nebo po něm, nebo zda se narodily v hostitelském státě, kde má občan EU nebo státní příslušník Spojeného království bydliště, nebo mimo něj. Jediná předpokládaná výjimka se týká dětí narozených po vystoupení Spojeného království, které jsou podle platného rodinného práva svěřeny do výhradní péče jednomu z rodičů, na kterého se dohoda o vystoupení nevztahuje.

Pokud jde o sociální zabezpečení, dohoda o vystoupení chrání všechny občany EU, kteří se na konci přechodného období nacházeli v situaci zahrnující současně Spojené království i některý členský stát. Rovněž jsou chráněni jejich rodinní příslušníci a jejich pozůstalí.

Jaká práva jsou chráněna?

Dohoda o vystoupení umožňuje občanům EU i státním příslušníkům Spojeného království, jakož i jejich rodinným příslušníkům nadále požívat práv plynoucích z práva Unie na území druhé strany po zbytek jejich života, pokud se tato práva zakládají na životním rozhodnutí učiněném před uplynutím přechodného období.

Občané Unie a státní příslušníci Spojeného království i jejich rodinní příslušníci mohou i nadále žít, pracovat nebo studovat v hostitelském státě jako v současné době, a to za stejných hmotněprávních podmínek jako podle práva Unie, přičemž plně využívají uplatňování zákazu jakékoli diskriminace na základě státní příslušnosti a práva na rovné zacházení ve srovnání se státními příslušníky hostitelského státu. Použitelná jsou pouze omezení vyplývající z práva Unie nebo stanovená podle této dohody. Dohoda o vystoupení nebrání Spojenému království ani členským státům v rozhodnutí udělit širší práva.

Práva pobytu

Hlavní podmínky pobytu jsou a zůstanou stejné jako podle stávajících právních předpisů EU o volném pohybu. V případě, kdy se hostitelský stát rozhodl pro povinný systém registrace, budou rozhodnutí o udělení nového statusu pobytu podle dohody o vystoupení přijímána na základě objektivních kritérií (*tj. nikoli na základě volného uvážení*) a za přesně stejných podmínek, jaké jsou stanoveny ve směrnici o volném pohybu (směrnice 2004/38/ES): články 6 a 7 přiznávají právo pobytu po dobu až pěti let pro ty, kteří v dané zemi pracují nebo mají dostatečné finanční prostředky a zdravotní pojištění, a články 16 až 18 přiznávají právo trvalého pobytu pro ty, kteří tam oprávněně pobývali po dobu pěti let.

Občané EU a státní příslušníci Spojeného království tyto podmínky v zásadě splňují, jestliže: jsou zaměstnanými osobami nebo osobami samostatně výdělečně činnými; mají dostatečné prostředky a zdravotní pojištění; jsou rodinnými příslušníky jiné osoby, která tyto podmínky splňuje; nebo již získali právo trvalého pobytu, a proto se na ně žádné podmínky již nevztahují.

Dohoda o vystoupení nevyžaduje fyzickou přítomnost v hostitelském státě na konci přechodného období – dočasná nepřítomnost, která nemá vliv na právo pobytu, a delší nepřítomnost, která nemá vliv na právo trvalého pobytu, jsou přijatelné.

Na osoby, na něž se vztahuje ochrana vyplývající z dohody o vystoupení a které dosud nezískaly práva dlouhodobého pobytu – tj. nepobývají v hostitelském státě nejméně pět let –, se bude vztahovat plná ochrana dohody o vystoupení a budou moci zůstat v hostitelském státě a získat práva dlouhodobého pobytu v hostitelském státu i po vystoupení Spojeného království.

Občané EU a státní příslušníci Spojeného království, kteří přijdou do hostitelského státu během

přechodného období, budou mít stejná práva a povinnosti vyplývající z dohody o vystoupení jako ti, kteří do hostitelského státu přišli před 30. březnem 2019. Jejich práva také budou podléhat stejným restrikcím a omezením. Dotčené osoby přestávají být oprávněnými osobami dohody o vystoupení, pokud nejsou v hostitelském státě přítomny více než pět let.

Práva pracovníků a osob samostatně výdělečně činných a uznávání odborných kvalifikací

Osoby, na něž se vztahuje dohoda o vystoupení, budou mít právo přijmout zaměstnání nebo vykonávat hospodářskou činnost jako osoba samostatně výdělečně činná. Rovněž jim zůstanou všechna jejich pracovní práva na základě práva Unie. Například si zachovávají právo nebýt diskriminován na základě státní příslušnosti, pokud jde o zaměstnávání, odměnu za práci a jiné pracovní a zaměstnanecké podmínky, právo přístupu k zaměstnání a k jeho výkonu v souladu s pravidly platnými pro státní příslušníky hostitelského státu, právo na pomoc při hledání zaměstnání za stejných podmínek jako státní příslušníci hostitelského státu, právo na rovné zacházení, pokud jde o podmínky zaměstnání a práce, právo na sociální a daňové výhody a právo pro jejich děti na přístup ke vzdělávání.

Dohoda o vystoupení rovněž chrání práva příhraničních pracovníků / osob samostatně výdělečně činných v zemích, kde vykonávají práci.

Navíc pokud osoba, na niž se vztahuje dohoda o vystoupení, měla odbornou kvalifikaci uznanou v zemi (tj. členském státě EU nebo Spojeném království), kde v současnosti pobývá nebo (v případě příhraničních pracovníků) kde pracuje, bude moci za účelem výkonu své profesní činnosti spojené s využitím této profesní kvalifikace toto rozhodnutí o uznání nadále využívat. Pokud již požádá o uznání své odborné kvalifikace ještě před koncem přechodného období, bude její žádost zpracována v jejím domovském státě v souladu s pravidly EU platnými v době podání žádosti.

Sociální zabezpečení

Dohoda o vystoupení stanoví pravidla pro koordinaci sociálního zabezpečení ve vztahu k oprávněným osobám, na něž se vztahuje část dohody o vystoupení věnovaná občanům, a k dalším osobám, které se na konci přechodného období budou nacházet v situaci, která bude z hlediska spolupráce v oblasti sociálního zabezpečení zahrnovat jak Spojené království, tak členský stát.

Těmto osobám bude zachováno právo na zdravotní péči, důchody a jiné dávky sociálního zabezpečení, a pokud mají nárok na peněžité dávky z jedné země, budou je moci nadále pobírat i v případě, že žijí v jiné zemi.

Ustanovení dohody o vystoupení týkající se koordinace sociálního zabezpečení upravují práva občanů EU a státních příslušníků Spojeného království v přeshraničních situacích sociálního zabezpečení, které na konci přechodného období zahrnují Spojené království a (alespoň) jeden členský stát.

Uvedená ustanovení mohou být rozšířena a pokrývat „třístranné“ situace sociálního zabezpečení, které zahrnují členský stát (nebo několik členských států), Spojené království a země ESVO (Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko). To umožní chránit práva občanů EU, státních příslušníků Spojeného království, jakož i občanů zemí ESVO, kteří se nacházejí v uvedeném typu třístranných situací.

Aby tento mechanismus fungoval, musí platit tři různé dohody: článek v dohodě o vystoupení chrání státní příslušníky ESVO, ustanovení chrání občany EU v odpovídajících dohodách mezi Spojeným královstvím a zeměmi ESVO a ustanovení chrání státní příslušníky Spojeného království v odpovídajících dohodách mezi zeměmi EU a ESVO.

Pouze pokud budou uzavřeny a budou platit dvě posledně uvedené dohody, bude platit rovněž článek v dohodě o vystoupení chrání státní příslušníky ESVO. Rozhodnutí o použitelnosti tohoto článku bude přijato společným výborem zřízeným dohodou o vystoupení.

Použitelná řízení

Dohoda o vystoupení ponechává volbu, zda podmíní užívání práv vyplývajících z dohody o vystoupení předložením povinné žádosti, či nikoli, na hostitelském státu. Spojené království již vyjádřilo záměr zavést povinný systém registrace oprávněných osob podle dohody o vystoupení. Těm, kteří budou splňovat podmínky, bude vystaven doklad o pobytu (který může mít digitální podobu).

Některé členské státy EU uvedly, že budou rovněž uplatňovat povinný systém registrace (tzv. „konstitutivní systém“). V ostatních členských státech se však státní příslušníci Spojeného království, kteří splňují podmínky stanovené v dohodě, stávají oprávněnými osobami podle dohody o vystoupení automaticky (tzv. „deklarační systém“). V tomto druhém případě budou mít státní příslušníci Spojeného království nárok požádat hostitelský stát o vystavení dokladu, který potvrzuje, že jsou oprávněnou osobou podle dohody o vystoupení.

EU přikládá zvláštní význam existenci hladkých a jednoduchých administrativních postupů pro občany, na něž se vztahuje dohoda o vystoupení, aby mohli uplatňovat svá práva. Může být požadováno pouze

to, co je nezbytně nutné a přiměřené k určení toho, zda byla splněna kritéria oprávněného pobytu, a bude zajištěno, aby nedocházelo ke zbytečné administrativní zátěži. Tyto požadavky jsou obzvláště důležité, pokud se hostitelský stát rozhodne pro povinný systém registrace. Náklady na tyto žádosti nesmí překročit náklady, které vzniknou státním příslušníkům v souvislosti s vydáním podobných dokumentů. Osoby, které jsou již držiteli povolení k trvalému pobytu, jej budou moci vyměnit bezplatně za „zvláštní status“.

Výše uvedené požadavky musí rovněž respektovat správní postupy týkající se žádostí o „zvláštní status“, které Spojené království nebo členské státy vytvoří podle dohody o vystoupení. Chyby, neúmyslná opomenutí nebo nedodržení lhůty pro podání žádosti budou řešeny na základě přístupu přiměřenosti. Celkovým cílem je zajistit, aby proces byl pro dotyčné občany co nejjasnější, nejjednodušší a představoval pro ně co možná nejmenší administrativní zátěž.

Provádění a sledování části dohody o vystoupení týkající se práv občanů

Znění dohody o vystoupení týkající se práv občanů je velmi přesné, tak že se na něj mohou občané EU u britských soudů a státní příslušníci Spojeného království u soudů členských států EU přímo spoléhat. Vnitrostátní ustanovení právních předpisů, která nejsou v souladu s ustanoveními dohody o vystoupení, se nebudou smět uplatnit.

Soudy Spojeného království budou moci požádat Soudní dvůr EU o rozhodnutí o předběžné otázce, pokud jde o výklad části dohody o vystoupení věnované občanům, po dobu osmi let od ukončení přechodného období. Pokud jde o otázky související s žádostí o status usazené osoby ve Spojeném království, uvedené osmileté období začalo běžet dnem 30. března 2019.

Komise bude v souladu se Smlouvami Unie sledovat provádění a uplatňování práv občanů v EU. Ve Spojeném království bude tuto úlohu plnit nezávislý vnitrostátní orgán. Tento orgán bude mít stejné pravomoci jako Evropská komise a bude přijímat a vyšetřovat stížnosti občanů Unie a jejich rodinných příslušníků, provádět šetření z vlastního podnětu a podávat žaloby u soudů Spojeného království ve věci údajných porušení povinností správních orgánů Spojeného království vyplývajících z práv občanů podle dohody o vystoupení.

Orgán a Evropská komise se každoročně vzájemně informují prostřednictvím společného výboru zřízeného dohodou o vystoupení o opatřeních přijatých k uplatňování a prosazování práv občanů podle této dohody. Tyto informace by měly zahrnovat zejména počet a povahu zpracovaných stížností a přijatá následná právní opatření.

III. Co bylo dohodnuto v otázkách souvisejících s vystoupením?

V souladu s pokyny Evropské rady (článek 50) je cílem dohody o vystoupení v případě potřeby zajistit spořádané vystoupení a stanovit podrobná ustanovení, která jsou potřebná pro ukončení probíhajících procesů a dohod v řadě oblastí politiky.

Zboží uvedené na trh

Dohoda o vystoupení stanoví, že zboží, které bylo v souladu s právními předpisy uvedeno na trh v EU nebo ve Spojeném království před uplynutím přechodného období, se může na obou těchto trzích a mezi nimi volně pohybovat, dokud nedosáhne svých koncových uživatelů, aniž by bylo nutné tyto výrobky upravovat nebo měnit jejich označení.

To znamená, že zboží, které se bude na konci přechodného období stále nacházet v distribučním řetězci, může dosáhnout svých koncových uživatelů v EU nebo ve Spojeném království, aniž by muselo splňovat další požadavky na výrobky. Takové zboží může být rovněž uvedeno do provozu (pokud tak stanoví použitelná ustanovení práva Unie) a bude podléhat soustavnému dohledu orgánů dozoru nad trhem členských států a Spojeného království.

Ve výjimečných případech se budou na pohyb živých zvířat a produkty živočišného původu mezi trhem Unie a trhem Spojeného království od uplynutí přechodného období vztahovat platná pravidla obou stran pro dovoz a budou podléhat sanitárním kontrolám na hranicích, bez ohledu na to, zda byly uvedeny na trh před koncem přechodného období.

To je nezbytné s ohledem na hygienická rizika spojená s těmito produkty, a potřebu účinných veterinárních kontrol, když tyto produkty, jakož i živá zvířata vstoupí na trh Unie nebo Spojeného království.

Minimalizování narušení distribučních řetězců na konci přechodného období

Dohoda o vystoupení zajistí, že zboží, které již bylo uvedeno na trh, může být po skončení přechodného období nadále uváděno na trh Spojeného království nebo na jednotný trh EU. To platí pro veškeré zboží v rozsahu volného pohybu zboží, jak je stanoveno ve Smlouvě o fungování Evropské unie, např. pro: zemědělské produkty, spotřební výrobky (např. hračky, textil, kosmetiku), zdravotnické výrobky (léčivé přípravky, zdravotnické prostředky) a průmyslové výrobky, jako např.

motorová vozidla, lodní výstroj, strojní zařízení, výtahy, elektrická zařízení, stavební výrobky a chemické látky.

Živá zvířata a živočišné produkty, např. potraviny vyráběné ze zvířat, však budou muset od konce přechodného období splňovat pravidla EU nebo Spojeného království týkající se dovozu ze třetích zemí.

Probíhající pohyb zboží z hlediska cel

Pro účely cel, DPH a spotřebních daní dohoda o vystoupení zajišťuje, že pohyb zboží, který začne před vystoupením Spojeného království z celní unie EU, by mělo být možné dokončit podle pravidel Unie, která platila na začátku tohoto pohybu. Po uplynutí přechodného období se pravidla EU budou nadále vztahovat na přeshraniční transakce, které byly zahájeny před přechodným obdobím, pokud jde o práva a povinnosti ve vztahu k DPH týkající se osob povinných k dani, jako jsou např. vykazovací povinnost, platby a vrácení DPH. Stejný přístup platí pro probíhající správní spolupráci, která by spolu s výměnou informací, jež byla zahájena před vystoupením, měla být dokončena podle příslušných pravidel EU.

Ochrana práv duševního vlastnictví

V rámci dohody o vystoupení bude na území Spojeného království zachována ochrana stávajících jednotných práv duševního vlastnictví EU (ochranné známky, práv k zapsanému průmyslovému vzoru, práv k odrůdě rostliny atd.). Všechna tato práva budou muset být chráněna ve Spojeném království jako národní práva duševního vlastnictví. Přechod z práva EU na právo Spojeného království za účelem ochrany ve Spojeném království bude automatický, bez jakéhokoli přezkumu a nevyžádá si žádné náklady. To zajistí dodržování stávajících vlastnických práv ve Spojeném království a přinese nezbytnou jistotu, pokud jde o uživatele a držitele práv.

EU a Spojené království se také dohodly, že stávající soubor zeměpisných označení schválených v EU bude chráněn dohodou o vystoupení, dokud nebude v rámci budoucích vztahů případně uzavřena nová dohoda týkající se tohoto souboru zeměpisných označení. Tato zeměpisná označení jsou dnes stávajícími právy duševního vlastnictví ve Spojeném království a v EU.

Spojené království zaručí pro stávající soubor uvedených zeměpisných označení nejméně stejnou úroveň ochrany, která v současné době platí v rámci EU. Ochrana bude prosazována prostřednictvím vnitrostátních právních předpisů Spojeného království.

Zeměpisná označení schválená v EU nesoucí názvy odkazující na původ ve Spojeném království (např. „Welsh Lamb“) zůstanou v rámci EU nedotčena, a proto budou v EU nadále chráněna.

Více než 3 000 zeměpisných označení zůstane ve Spojeném království chráněno

Více než 3 000 zeměpisných označení, jako např. Parma ham, Champagne, Bayerisches bier, Feta cheese, Tokaj wine, Pastel de Tentúgal, Vinagre de Jerez, je dnes chráněno právními předpisy EU jako zvláštní práva duševního vlastnictví pro celou EU, včetně Spojeného království. Vystoupení Spojeného království z Evropské unie nepovede ke ztrátě uvedených práv duševního vlastnictví. Dohoda o zeměpisných označeních se vztahuje na chráněná označení původu nebo chráněná zeměpisná označení, zaručené tradiční speciality a tradiční výrazy pro víno. Tato dohoda bude rovněž přínosem pro zeměpisná označení nesoucí názvy odkazující na původ ve Spojeném království (např. Welsh lamb): získají ve Spojeném království ochranu podle právních předpisů Spojeného království a v EU budou nadále chráněna podle právních předpisů EU.

Zeměpisná označení mají důležitou hodnotu pro místní společenství, a to jak ekonomickou, tak kulturní. Každé označení chráněné v EU představuje zemědělský produkt, potravinu nebo nápoj s hlubokými místními kořeny, jejichž ochrana podle právních předpisů EU vytvořila pro jejich výrobce a místní společenství značnou hodnotu. Kvalita, pověst a vlastnosti těchto produktů jsou dány jejich zeměpisným původem. Jejich ochrana pomáhá zachovat pravost uvedených produktů, podporuje rozvoj venkova a rozvoj pracovních příležitostí ve výrobě, zpracování a dalších souvisejících službách.

Probíhající policejní a soudní spolupráce v trestních věcech

Dohoda o vystoupení stanoví pravidla pro postupné ukončení probíhajících policejních a soudních řízení v trestních věcech týkajících se Spojeného království. Každé takové řízení by mělo být dokončeno podle stejných pravidel EU.

Příklady: jak bude policejní a soudní spolupráce fungovat v praxi?

Pachatel zadržený ve Spojeném království na základě evropského zatýkacího rozkazu by měl být předán členskému státu, který tuto osobu hledá rovněž podle evropského zatýkacího rozkazu.

Podobně společný vyšetřovací tým vytvořený Spojeným královstvím a ostatními členskými státy na základě pravidel EU by měl pokračovat ve svém vyšetřování.

V případě, že orgán z členského státu EU obdrží před koncem přechodného období od Spojeného

království žádost o konfiskaci výnosů z trestné činnosti, měla by být provedena podle platných pravidel EU.

Probíhající soudní spolupráce v občanských a obchodních věcech

Dohoda o vystoupení stanoví, že soudní řízení zahájená před uplynutím přechodného období se nadále řídí právem EU o mezinárodní příslušnosti v přeshraničních občanských sporech a že na rozsudky vynesené v těchto řízeních se nadále vztahuje příslušné právo EU o uznávání a výkonu soudních rozhodnutí.

Jak budou po konci přechodného období řešena probíhající soudní řízení mezi podniky?

Například na konci přechodného období může u soudu ve Spojeném království zůstat nedořešený spor mezi nizozemským podnikem a podnikem ze Spojeného království.

Odpovědnost soudu ve Spojeném království za projednání věci je stanovena v právních předpisech EU. Podle dohody o vystoupení po ukončení přechodného období bude soud Spojeného království nadále příslušný k projednání uvedené věci na základě právních předpisů EU.

V jiném případě může podnik na konci přechodného období být v soudním řízení proti podniku Spojeného království před francouzským soudem.

Podle smlouvy o vystoupení se po skončení přechodného období budou právní předpisy EU o uznávání a výkonu rozsudků nadále vztahovat na uznávání a výkon rozsudků ve Spojeném království vydaných francouzským soudem.

Používání údajů a informací vyměňovaných před uplynutím přechodného období

Během členství v EU soukromé a veřejné subjekty ve Spojeném království obdržely osobní údaje od podniků a správ v jiných členských státech.

Dohoda o vystoupení stanoví, že po uplynutí přechodného období musí Spojené království nadále uplatňovat pravidla EU o ochraně údajů na celý takto získaný „soubor osobních údajů“, dokud Komise prostřednictvím formálního rozhodnutí (tzv. rozhodnutí o odpovídající ochraně) nestanoví, že režim ochrany osobních údajů ve Spojeném království poskytuje záruky ochrany údajů, které jsou „v zásadě rovnocenné“ úrovni ochrany v EU.

Formálnímu rozhodnutí o odpovídající ochraně ze strany Komise musí předcházet posouzení režimu ochrany údajů platného ve Spojeném království. V případě, že je rozhodnutí o odpovídající ochraně zrušeno nebo odvoláno, Spojené království zajistí, aby obdržené údaje podléhaly úrovni ochrany „v zásadě rovnocenné“ úrovni ochrany poskytované podle pravidel EU pro ochranu údajů.

Probíhající zadávání veřejných zakázek

Dohoda o vystoupení poskytuje právní jistotu pro zadávací řízení probíhající před uplynutím přechodného období, která by měla být dokončena podle práva EU, tj. na základě stejných procesních a hmotněprávních pravidel, podle jakých byla zahájena.

Euratom

Podle dohody o vystoupení a vzhledem k vystoupení Spojeného království z Euratomu a k zárukám, které poskytuje, přijalo Spojené království výhradní odpovědnost za pokračující provádění záruk v jaderné oblasti a svých mezinárodních závazků vůči budoucímu režimu, který bude zajišťovat pokrytí a účinnost rovnocennou se stávajícími ujednáními Euratomu.

Euratom převede na Spojené království vlastnictví zařízení a jiného majetku ve Spojeném království, který se vztahuje k zárukám, za což obdrží náhradu v účetní hodnotě.

Unie rovněž poznamenává, že vystoupení znamená, že mezinárodní dohody Euratomu se už na Spojené království nebudou vztahovat a že Spojené království musí v této souvislosti spolupracovat s mezinárodními partnery.

Právo subjektů Spojeného království na vlastnictví zvláštního štěpného materiálu nacházejícího se ve Spojeném království bude z Euratomu převedeno na Spojené království. Pokud jde o zvláštní štěpný materiál nacházející se ve Spojeném království, který patří podnikům EU-27, Spojené království souhlasilo, že práva Euratomu by měla pokračovat (např. právo schvalovat budoucí prodej nebo převod těchto materiálů). Obě strany souhlasí, že konečnou odpovědnost za vyhořelé palivo a radioaktivní odpad má stát, v němž byly vyprodukovány, a to v souladu s mezinárodními úmluvami a právními předpisy Evropského společenství pro atomovou energii.

Probíhající soudní a správní řízení Unie

Podle smlouvy o vystoupení zůstane Soudní dvůr Evropské unie (SDEU) příslušný pro soudní řízení, která se týkají Spojeného království a byla registrována u SDEU před koncem přechodného období, přičemž uvedená řízení by měla pokračovat až do vydání závazného rozhodnutí v souladu s pravidly

Unie. To platí pro všechny fáze řízení, včetně odvolání nebo vrácení věci Tribunálu. Tím se umožní řádné ukončení dosud neuzavřených případů.

Zatímco výše uvedené řeší otázku neuzavřených případů, bude rovněž možné předložit SDEU k projednání podle pravidel Unie některé věci týkající se Spojeného království i po ukončení přechodného období.

Dohoda o vystoupení stanoví, že do čtyř let od uplynutí přechodného období může Komise předkládat Soudnímu dvoru Evropské unie nové případy nesplnění povinnosti Spojeného království týkající se porušení práva Unie, k němuž došlo před uplynutím přechodného období.

Ve stejné lhůtě může Spojené království rovněž předkládat SDEU případy týkající se porušení správního rozhodnutí ze strany orgánu nebo instituce Unie přijatého před uplynutím přechodného období, nebo – v případě některých postupů konkrétně stanovených v dohodě – i po uplynutí přechodného období.

Příslušnost SDEU pro tyto nové případy je v souladu se zásadou, že ukončením Smlouvy není dotčeno žádné právo, závazek nebo právní postavení stran vzniklé před jejím ukončením. To přináší právní jistotu a rovné podmínky mezi členskými státy EU a Spojeným královstvím, pokud jde o situace vzniklé v době, kdy se na Spojené království vztahovaly závazky vyplývající z práva Unie.

Pokud jde o správní postupy, dohoda o vystoupení stanoví, že již zahájené postupy se budou nadále řídit pravidly Unie. Týká se to postupů v otázkách, jako jsou např. hospodářská soutěž a státní podpora, které byly zahájeny před koncem přechodného období orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a které se týkají Spojeného království nebo fyzických či právnických osob Spojeného království.

Ve vztahu k podpoře poskytnuté před koncem přechodného období má Evropská komise po dobu čtyř let po skončení přechodného období pravomoc zahájit nové správní řízení o státní podpoře týkající se Spojeného království. Komise má i po uplynutí uvedeného čtyřletého období pravomoc k řízením, která byla zahájena před koncem tohoto období.

Evropský úřad pro boj proti podvodům (OLAF) má po dobu čtyř let po skončení přechodného období pravomoc zahájit nová vyšetřování skutečností, jež nastaly před uplynutím přechodného období, nebo celního dluhu vzniklého po uplynutí přechodného období. Možnost zahájit tato nová správní řízení je v souladu s myšlenkou, že Spojené království zůstane do konce přechodného období plně vázáno právními předpisy Unie, a proto by mělo být po celé období zajištěno dodržování pravidel a rovné podmínky ve vztahu k ostatním členským státům.

Fungování orgánů, institucí a jiných subjektů Unie

Podle dohody o vystoupení by se stávající výsady a imunity Unie měly nadále vztahovat na činnosti, které se uskutečnily před uplynutím přechodného období. Obě strany budou i nadále zajišťovat dodržování povinností služebního tajemství. U utajovaných informací a dalších dokumentů získaných v době, kdy bylo Spojené království členským státem, by měla být zachována stejná úroveň ochrany jako před uplynutím přechodného období.

V. Co bylo dohodnuto ohledně finančního vypořádání?

Pokyny Evropské rady ze dne 29. dubna 2017 vyžadují jednorázové finanční vypořádání zahrnující rozpočet EU, ukončení členství Spojeného království ve všech orgánech nebo institucích zřízených Smlouvami a účast Spojeného království ve zvláštních fondech a nástrojích souvisejících s politikami Unie. Dohodnuté finanční vypořádání zahrnuje všechny tyto body a vyrovnává účty.

Podle dohody o vystoupení uhradí Spojené království svůj podíl na financování všech závazků přijatých v době, kdy bylo členským státem Unie, ve vztahu k rozpočtu EU (a zejména víceletému finančnímu rámci na období 2014–2020, včetně plateb, které se uskuteční po uplynutí přechodného období v souvislosti s uzávěrkami programů), Evropské investiční bance, Evropské centrální bance, nástroji pro uprchlíky v Turecku, svěrenským fondům EU, agenturám Rady a také Evropskému rozvojovému fondu.

V tomto kontextu se vyjednávači Komise a Spojeného království dohodli na spravedlivé metodice výpočtu závazků Spojeného království v souvislosti s jeho vystoupením.

Dohodnutá metodika je založena na těchto zásadách:

- žádný členský stát by neměl kvůli odchodu Spojeného království z Unie zaplatit více nebo obdržet méně,
- Spojené království by mělo uhradit svůj podíl závazků přijatých v době jeho členství a
- Spojené království by nemělo platit ani více, ani dříve, než kdyby zůstalo členským státem. To konkrétně znamená, že Spojené království by mělo provést úhradu na základě skutečného výsledku rozpočtu, tj. upravenou podle jeho plnění.

Jakou částku Spojené království zaplatí?

Cílem jednání bylo vyrovnat všechny závazky, které budou existovat ke dni vystoupení Spojeného království z Evropské unie. Dohoda se proto netýká částky finančního závazku Spojeného království, ale metodiky jejího výpočtu.

Obě strany se dohodly na objektivní metodice, která umožní dostát všem společným závazkům vůči rozpočtu Unie (2014–2020), včetně zbývajících závazků na konci roku 2020 („reste à liquider“) a závazků, které nemají odpovídající aktiva.

Spojené království bude rovněž dále ručit za úvěry učiněné Unií před jeho vystoupením a získá zpět svůj podíl nevyčerpaných záruk a následných inkas po uplatnění záruk pro tyto úvěry.

Navíc Spojené království souhlasilo, že splní všechny zbývajících závazky ve vztahu ke svěřenským fondům EU a nástroji pro uprchlíky v Turecku. Spojené království zůstane stranou Evropského rozvojového fondu a bude nadále přispívat k platbám nezbytným ke splnění všech závazků ve vztahu k stávajícímu 11. ERF, jakož i předchozím fondům.

Splacený kapitál Spojeného království v Evropské centrální bance bude vrácen Bank of England a Bank of England přestane být členem Evropského systému centrálních bank (ESCB)*. Ve vztahu k Evropské investiční bance bude splacený kapitál Spojeného království vrácen v dvanácti ročních splátkách, ale bude nahrazen (dodatečnou) disponibilní zárukou. Spojené království si zachová záruku nad souborem nedokončených operací EIB od data vystoupení do konce jejich amortizace.

Spojené království si rovněž zachová výsady a imunity (protokol 5 a 7 Smlouvy), pokud jde o soubor stávajících operací k datu vystoupení.

Co to znamená pro projekty a programy EU?

Všechny projekty a programy EU v rámci stávajícího víceletého finančního rámce (na období 2014–2020) budou financovány v souladu s plánem. To poskytuje jistotu všem příjemcům programů EU, včetně příjemců ze Spojeného království, kteří budou moci nadále využívat programy EU až do jejich uzavření; netýká se to však finančních nástrojů schválených po vystoupení.

Jak se vypočítá podíl Spojeného království?

Spojené království bude přispívat do rozpočtu na roky 2019 a 2020, přičemž při výpočtu jeho procentního podílu se vychází ze stavu, jako by bylo Spojené království nadále členským státem. U závazků po roce 2020 se tento podíl stanoví jako poměr mezi vlastními zdroji poskytnutými Spojeným královstvím v období 2014–2020 a vlastními zdroji poskytnutými ve stejném období všemi členskými státy (včetně Spojeného království). To znamená, že do podílu Spojeného království je zahrnut i britský rabat.

Jaký je podíl Spojeného království na majetku EU (aktiva – budovy a peněžní hotovost)?

Aktiva EU patří EU, neboť EU má vlastní právní subjektivitu a žádný členský stát nemá práva k aktivům EU. Avšak část závazků EU náležející Spojenému království bude snížena o odpovídající aktiva, protože není třeba financovat závazky, které jsou kryty aktivy, a Spojené království je tedy nemusí financovat.

Jak dlouho bude Spojené království platit?

Spojené království bude platit až do uhrazení posledního dlouhodobého závazku. Spojené království nebude nuceno platit dříve, než kdyby zůstalo členským státem EU.

Bude Spojené království vyplácet důchodové závazky zaměstnancům institucí nebo orgánů EU?

Spojené království bude hradit svůj podíl na financování důchodů a dalších zaměstnaneckých výhod, které vzniknou do konce roku 2020. Tyto platby budou prováděny v okamžiku splatnosti, jako v případě ostatních členských států.

Jaké finanční dopady by mělo prodloužení přechodného období?

Během prodloužení přechodného období se bude na Spojené království pro účely budoucího víceletého finančního rámce od roku 2021 pohlížet jako na třetí zemi. Prodloužení přechodného období však bude vyžadovat finanční příspěvek Spojeného království do rozpočtu EU, o němž bude muset rozhodnout společný výbor zřízený pro správu dohody o vystoupení. To odráží skutečnost, že prodloužení přechodného období znamená, že se Spojené království nadále plně podílí na jednotném trhu se všemi jeho přínosy.

VI. Co bylo dohodnuto ohledně správy dohody o vystoupení?

Dohoda o vystoupení zahrnuje institucionální ujednání k zajištění účinného řízení, provádění a vymáhání dohody, včetně vhodných mechanismů pro urovnávání sporů.

EU a Spojené království se dohodly na přímém účinku a nadřazenosti celé dohody o vystoupení za stejných podmínek, jaké platí v právních předpisech Unie, jakož i na skutečnosti, že Soudní dvůr

Evropské unie (SDEU) je nejvyšší arbitráží pro záležitosti týkající se práva EU nebo pojmů práva Unie. To je nezbytnou zárukou k zajištění toho, aby právo Unie bylo uplatňováno soudržným způsobem.

Důležité části dohody o vystoupení vycházejí z práva Unie, které se používá k zajištění toho, aby vystoupení proběhlo řádným způsobem. Je proto o to důležitější, aby se uplatnily stejné právní účinky, metody a zásady výkladu jako v případě práva Unie.

V případě sporu o výklad dohody o vystoupení se první politická konzultace uskuteční v rámci smíšeného výboru. Pokud nebude nalezeno žádné řešení, může kterákoli strana postoupit spor k závazné arbitráži. V případech, kdy se spor týká otázky práva EU, rozhodčí soud je povinen postoupit jej Soudnímu dvoru Evropské unie, který vydá závazné rozhodnutí. Navíc každá strana může požadovat, aby soud postoupil otázku SDEU. V těchto případech rozhodčí soud musí postoupit otázku SDEU, pokud se nedomnívá, že spor se ve skutečnosti nedotýká práva EU. Musí uvést důvody svého posouzení a strany mohou požádat o přezkum jeho posouzení.

Rozhodnutí rozhodčího soudu bude pro Unii a pro Spojené království závazné. V případě nedodržení rozhodnutí může rozhodčí soud uložit paušální částku nebo penále, které se uhradí poškozené straně.

Pokud navíc nedojde k obnovení souladu, dohoda umožňuje stranám přiměřeně pozastavit uplatňování samotné dohody o vystoupení – s výjimkou práv občanů – nebo částí jiných dohod mezi Uníí a Spojeným královstvím. Toto pozastavení podléhá přezkumu rozhodčího soudu.

VII. Protokol o Irsku/Severním Irsku

Protokol o Irsku a Severním Irsku je po právní stránce plně funkčním řešením, které zabraňuje vzniku tvrdé hranice na irském ostrově, chrání celoostrovní hospodářství a Velkopáteční (Belfastskou) dohodu ve všech jejích aspektech a zajišťuje integritu jednotného trhu. Stane se použitelným na konci přechodného období.

CLA A PŘEDPISY

Znamená to, že Severní Irsko zůstane v jednotném trhu EU se zbožím?

Severní Irsko zůstane v souladu s omezeným souborem pravidel týkajících se jednotného trhu EU, aby se zabránilo vzniku tvrdé hranice: jedná se o právní předpisy týkající se zboží, sanitární předpisy pro veterinární kontroly („předpisy o sanitárních a fyto-sanitárních opatřeních“), předpisy týkající se zemědělské produkce/marketingu, DPH a spotřební daně s ohledem na zboží a předpisy týkající se státní podpory.

Jak může Severní Irsko opustit celní unii EU a přitom se vyvarovat celní hranice na irském ostrově?

Severní Irsko zůstává součástí celního území Spojeného království. Bude proto moci využívat budoucích dohod o volném obchodu, které by Spojené království uzavřelo se třetími zeměmi, pakliže to nebude kolidovat s uplatňováním protokolu. Budoucí dohody Spojeného království o volném obchodu mohou stanovit, že zboží vyrobené v Severním Irsku má přístup do třetích zemí za úplně stejných podmínek jako zboží vyrobené v jiných částech Spojeného království.

Na veškeré zboží vstupující do Severního Irska se vztahuje celní kodex Unie. Tím se předejde celním kontrolám a kontrolám na irském ostrově.

Pokud jde o cla, cla EU se budou vztahovat na zboží vstupující do Severního Irska, u něhož může hrozit, že vstoupí na jednotný trh EU. Pokud však u zboží vstupujícího do Severního Irska z ostatních částí Spojeného království nebude hrozit, že vstoupí na jednotný trh EU, cla se platit nebudou.

To platí pro veškeré zboží, které není dále zpracováváno a splňuje kritéria, jež společný výbor stanoví s cílem určit riziko dalšího pohybu tohoto zboží s přihlédnutím ke zvláštním okolnostem v Severním Irsku. U zboží ze třetích zemí, které se nepovažuje za podléhající riziku, budou cla platná v Severním Irsku stejná jako v ostatních částech Spojeného království.

Společný výbor do konce přechodného období stanoví kritéria pro výše uvedená posouzení rizika a během jejich uplatňování může kritéria změnit. Tato kritéria zohlední otázky, jako je konečné určení zboží a hodnota nebo riziko pašování.

Spojené království může vrátit cla vybraná podle práva Unie v případě, že je clo Spojeného království nižší, s výhradou příslušných pravidel EU pro státní podporu.

V určitých případech, kupříkladu u přepravy osobního majetku, zásilek zanedbatelné hodnoty nebo zaslaných jednotlivcem jiné osobě, se nebudou platit žádná cla.

Chrání toto jednotný trh EU?

Protokol o Irsku a Severním Irsku je po právní stránce plně funkčním řešením, které zabraňuje vzniku tvrdé hranice na irském ostrově, chrání celoostrovní hospodářství a Velkopáteční (Belfastskou) dohodu ve všech jejích aspektech a zajišťuje integritu jednotného trhu. Severní Irsko bude i nadále uplatňovat

celní kodex Unie a zůstane v souladu s relevantními pravidly jednotného trhu, aby se zabránilo vzniku tvrdé hranice na irském ostrově.

Nezbytné kontroly se budou provádět u zboží vstupujícího do Severního Irsku z ostatních částí Spojeného království, včetně například stanovišť hraniční kontroly, aby se zajistilo provádění nezbytných hygienických a rostlinolékařských kontrol.

Orgány Spojeného království budou provádět a uplatňovat ustanovení práva Unie, která protokol činí použitelným pro Severní Irsko ve Spojeném království. Všechny kontroly proto budou provádět orgány Spojeného království s příslušnými mechanismy dohledu a vynucování pro EU.

Bude Severní Irsko s to využívat budoucí dohody Spojeného království o volném obchodu?

Severní Irsko zůstane součástí celního území Spojeného království. Nic v Protokolu o Irsku a Severním Irsku nebrání Spojenému království, aby zahrnulo Severní Irsko do oblasti působnosti některé ze svých možných budoucích dohod o volném obchodu, za předpokladu, že tyto dohody nebudou na újmu uplatňování protokolu.

To znamená, že Severní Irsko by i nadále bylo s to využívat budoucí dohody Spojeného království o volném obchodu, například v oblasti služeb a investic, ale i v oblasti přístupu jeho zboží na trhy třetích zemí. Severní Irsko bude s to využívat dovozu zboží, u něhož nehrozí, že vstoupí na jednotný trh EU buďto v původní formě, nebo po komerčním zpracování.

A co DPH?

Aby se zabránilo vzniku tvrdé hranice na irském ostrově a zároveň byla chráněna integrita jednotného trhu, budou pravidla EU v oblasti DPH pro zboží i nadále platit v Severním Irsku.

Daňová a celní správa Jejícího Veličenstva (HMRC), jež podléhá vládě Spojeného království, zůstane příslušnou pro uplatňování právních předpisů týkajících se DPH, včetně výběru DPH a stanovení sazeb DPH. Příjmy naběhlé z této daně si ponechá Spojené království. Nadto mohou být v Severním Irsku uplatňovány také osvobození od DPH a snížené sazby DPH uplatňované v Irsku.

Co je mechanismus souhlasu?

EU a Spojené království se dohodly na vytvoření nového mechanismu „souhlasu“, který poskytne Shromáždění Severního Irsku rozhodující hlas při dlouhodobém uplatňování relevantních právních předpisů EU v Severním Irsku na základě intenzivních jednání mezi Irskem a Spojeným královstvím. Komise byla v tomto ohledu v soustavném a úzkém kontaktu s irskou vládou.

Tento mechanismus souhlasu se týká podstatných otázek sblížení právních předpisů v oblasti zboží a cel, jednotného trhu s elektřinou, DPH a státní podpory.

V praxi to znamená, že čtyři roky po skončení přechodného období může shromáždění prostou většinou udělit souhlas k pokračujícímu uplatňování relevantních právních předpisů Unie, nebo odhlasovat, že toto uplatňování přestane, což Spojené království oznámí EU. V takovém případě se o dva roky později protokol přestane uplatňovat.

Poté může každé čtyři roky shromáždění hlasovat o dalším uplatňování relevantních právních předpisů Unie. V případě, že hlasováním shromáždění se získá napříč komunitou podpora pro další uplatňování relevantních právních předpisů Unie, může se příští hlasování konat až 8 let poté.

Jak se bude dohoda o budoucích vztazích týkat protokolu?

Na rozdíl od dřívějších verzí protokol schválený v říjnu 2019, který je nyní součástí dohody o vystoupení, nepředstavuje záložní řešení. Byl koncipován jako stabilní a trvalé řešení. Proto je třeba očekávat, že protokol bude platit společně s případnou dohodou o budoucích vztazích.

Je nicméně zjevné, že podmínky budoucího obchodního vztahu mezi EU a Spojeným královstvím – co do společného úsilí o nulové clo a nulové kvóty mezi EU a Spojeným královstvím – budou mít vliv na praktické uplatňování protokolu.

VIII. Co bylo dohodnuto ohledně výsostných oblastí na Kypru?

Jak je uvedeno ve společném prohlášení ze dne 19. června 2018, Unie a Spojené království se zavázaly k zavedení vhodných ujednání pro výsostné oblasti, „zejména s cílem chránit zájmy Kypřanů, kteří žijí a pracují ve výsostných oblastech po vystoupení Spojeného království z Unie, při plném respektování práv a povinností podle zakládající smlouvy“.

Unie a Spojené království se dohodly na podmínkách protokolu, kterým se toto uvede v účinek a který je připojen k dohodě o vystoupení.

Cílem protokolu je zajistit, aby právo EU v oblastech stanovených v protokolu 3 k aktu o přistoupení Kypru platilo i nadále ve výsostných oblastech Spojeného království na Kypru bez narušení nebo ztráty práv zejména pro přibližně 11 000 kyperských civilistů, kteří žijí a pracují ve výsostných oblastech

Spojeného království na Kypru. To se týká řady oblastí politiky, jako je zdanění, zboží, zemědělství, rybolov a veterinární a fytosanitární pravidla.

Protokol svěřuje Kyperské republice odpovědnost za provádění a vymáhání práva Unie ve vztahu k většině uvedených oblastí, s výjimkou bezpečnostních a vojenských záležitostí.

Zřizuje se rovněž specializovaný výbor pro dohled nad uplatňováním tohoto protokolu.

IX. Co bylo dohodnuto ohledně Gibraltaru?

Pokyny Evropské rady ze dne 29. dubna 2017 stanovily, že „se žádná dohoda mezi EU a Spojeným královstvím nesmí vztahovat na území Gibraltaru bez dohody mezi Španělským královstvím a Spojeným královstvím“.

Dvoustranná jednání mezi Španělskem a Spojeným královstvím byla nyní uzavřena. Protokol odkazující na tato dvoustranná ujednání je připojen k dohodě o vystoupení.

Protokol tvoří balíček s dvoustrannými memorandy o porozumění mezi Španělskem a Spojeným královstvím týkajícími se Gibraltaru. Sem spadá dvoustranná spolupráce v oblasti práv občanů, tabáku a dalších výrobků, životního prostředí, policejních a celních záležitostí, stejně jako dvoustranná dohoda týkající se zdanění a ochrany finančních zájmů.

S ohledem na práva občanů protokol vytváří základ pro správním spolupráci mezi příslušnými orgány při provádění dohody o vystoupení v souvislosti s osobami žijícími na území Gibraltaru, a to zejména v souvislosti s příhraničními pracovníky.

S ohledem na právní předpisy v oblasti letecké dopravy protokol stanoví, že pokud dojde k dohodě mezi Španělskem a Spojeným královstvím o používání letiště v Gibraltaru, budou v průběhu přechodného období v Gibraltaru platit právní předpisy EU, které zde dříve neplatily.

S ohledem na daňové záležitosti a ochranu finančních zájmů protokol vytváří základ pro správním spolupráci mezi příslušnými orgány za účelem dosažení úplné transparentnosti v daňových záležitostech, boje proti podvodům, pašování a praní peněz. Spojené království se také zavázalo, že v Gibraltaru budou dodržovány mezinárodní normy v této oblasti. V souvislosti s tabákem se Spojené království zavazuje ratifikovat některé úmluvy týkající se Gibraltaru a zavést do 30. června 2020 systém sledovatelnosti a ochranných opatření pro cigarety. Pokud jde o alkohol a benzin, Spojené království se zavazuje zajistit, že v Gibraltaru bude platit daňový systém určený k předcházení podvodům.

S ohledem na ochranu životního prostředí a rybolov a spolupráci v policejních a celních záležitostech protokol vytváří základ pro správním spolupráci mezi příslušnými orgány.

Zřizuje se rovněž specializovaný výbor pro dohled nad uplatňováním tohoto protokolu.

Pokud jde o územní působnost budoucího partnerství, je třeba připomenout, že do prohlášení u zápisu ze zasedání Evropské rady konaného dne 25. listopadu 2018 bylo zahrnuto prohlášení Evropské rady a Komise.**

Co je obsahem politického prohlášení?

Politické prohlášení je přiloženo k dohodě o vystoupení a stanoví rámec pro budoucí vztahy mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím.

Stanoví parametry ambiciózního, rozsáhlého, hlubokého a flexibilního partnerství v oblasti obchodu a hospodářské spolupráce, s komplexní a vyváženou dohodou o volném obchodu jakožto ústřední složkou, a dále v oblasti vynucování práva a trestního soudnictví, zahraniční politiky, bezpečnosti a obrany a v širších oblastech spolupráce.

Prohlášení rovněž uvádí, že záruky rovných podmínek by měly zajistit, že budoucí vztah bude založen na otevřené a spravedlivé hospodářské soutěži.

Přesná povaha závazků bude úměrná ambicím budoucího vztahu a zohlední hospodářskou propojenost a zeměpisnou blízkost Spojeného království. To vyžaduje záruky rovných podmínek, které respektují společné vysoké standardy platné na konci přechodného období v oblasti státní podpory, hospodářské soutěže, sociálních standardů a standardů v oblasti zaměstnanosti, životního prostředí, změny klimatu a relevantních daňových záležitostí, aby se zabránilo nespravedlivým konkurenčním výhodám EU nebo Spojeného království.

Bude třeba vytvořit vhodné mechanismy pro vynucování práva na vnitrostátní úrovni ve Spojeném království i pro řešení sporů mezi EU a Spojeným královstvím.

Další informace

[Dohoda o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii a politické prohlášení, kterým se stanoví rámec](#)

[budoucích vztahů mezi Evropskou unií a Spojeným královstvím \(12. listopadu 2019\)](#)

Další informace jsou k dispozici na [našich internetových stránkách](#)

[1] Evropský zatýkácí rozkaz bude platit, avšak členský stát může s ohledem na základní zásady svého vnitrostátního práva odmítnout předání svých státních příslušníků Spojenému království (článek 185 dohody o vystoupení).

* opraveno 27. 1. 2020 v 17:25 hod.

** opraveno 27. 1. 2020 v 17:25 hod.

QANDA/20/104

Kontaktní osoby:

[Daniel FERRIE](#) (+32 2 298 65 00)

Pro veřejnost: služba [Europe Direct](#) , tel [00 800 67 89 10 11](#) nebo [e-mail](#)